



۱+۴ در دسر

قراردادهای میلیاردی



سید مصطفی صابری - بازیکن جوان یک تیم شهرستانی در لیگ درخشیده و مورد توجه تیم های بزرگ قرار گرفته و رقابت بر سر جذبش شروع شده؛ همین ماجرا باعث می شود قیمت بازیکن بالا برود و شکل کاذبی به خود بگیرد. در فوتبال ما به طور معمول تیم های بزرگ را نمی سازند، می خزند! زمانی «محمدرویانیان» تمام شاه مهره های بازار نقل و انتقالات فوتبال ایران را با قراردادهای سنگین و بدون توجه به نیاز واقعی تیم، جذب پرسپولیس کرد و نتیجه اش شد میلیاردها تومان خسارتی که تیم باید به امثال ژوزه مانوئل و بازیکنانی می داد که نتوانستند انتظار هواداران را برآورده کنند. اما آن روزها در فضای نقل و انتقالات، رویانیان حس و حال خوبی داشت و حسابی بابت خریدهایش فخر فروشی می کرد. گذشت و گذشت و خیلی ها مدیران پرسپولیس را بابت خرید بازیکنان دور از اوج یا گمنامی مثل محسن مسلمان، محمد انصاری، نوراللهی و طارمی تخطئه کر دند اما برانکو طی دو فصل اخیر، با همین بازیکنان کلی رکورد زد. همین مقایسه پرسپولیس طی چند سال اخیر نشان می دهد تیم بزرگ ساخته می شود، خریده نمی شود و در دسرهای خریدهای نجومی، جز جریمه دادن به بازیکن و مربی، ابروریزی در فیفا و اسراف پول بیت المال، پیامدهای دیگری هم دارد.

اولین و بزرگ ترین پیامد خریدهای نجومی در کار تیمی نمود پیدا می کند؛ وقتی بازیکنان قدیمی تیم می بینند بازیکن تازه وارد چند برابر آن ها قرارداد بسته و بخش زیادی از پولش را هم نقد گرفته، اما آن ها هنوز بابت بازی سال های قبل طلب دارند، همدلی و کار تیمی شان تحت تاثیر قرار می گیرد.

در تیم هایی مثل استقلال و پرسپولیس، پیشکسوت هایی هستند که شاید از فوتبال خداحافظی کرده باشند اما هنوز از تیم شان طلب دارند و به خاطر علاقه به تیم، حاضر به شکایت هم نیستند. اما مدیران تیم ها به طور معمول تمایل دارند منابع مالی را برای بازیکنان جدید هزینه کنند یا طلب بازیکنان خارجی را که راحت به فیفا شکایت می کنند بدهند. خب حس و حال پیشکسوت را در این حالت تصور کنید و تاثیر این اتفاق روی تعصب و علاقه بازیکنان بعدی را وقتی که می بینند تعصب و علاقه فایده ای ندارد و به چشم مدیران نمی آید.

جالب اینجاست که تیم ها طوری برای خرید بازیکن رقابت می کنند انگار جذب بازیکن بیشتر، در جدول رقابت ها امتیاز دارد. در چنین شرایطی تیم نه بر اساس نیاز واقعی و کاستی ها، بلکه براساس رقابت در نقل و انتقالات بسته می شود و چند هفته بعد از شروع لیگ می ببینیم تیمی که در یک پست چند بازیکن خوب دارد، در یک پست حساس هیچ بازیکن استاندارد و حرفه ای ندارد. در این بین قیمت بازیکنان هم به طرز عجیب و کاذبی بالا می رود و منابعی که باید بخشی از آن خرج زیر ساخت های باشگاه مثل فوتبال پایه یا تامین زمین تمرین خوب شود، به شکل بدی برای بازیکنان نیمکت نشین خرج شده است. تیم نتیجه نمی گیرد، پشتوانه سازی نمی کند و حتی لباس و توپ مناسب تمرین هم ندارد و به آژانس های هواپیمایی و هتل ها هم مقروض است فقط به خاطر این که در رقابت نقل و انتقالات برنده شود!

چشم انداز مدیریتی این نوع هزینه کردن ها هم غلط است. مدیران ما اهل دور اندیشی نیستند و دلخوش به سرمایه گذاری دهان پرکن و زود بازده اند. دنبال جذب بازیکن آینده دار و ارزان نیستند و چون چرخه اقتصادی فوتبال ما در همه حوزه ها معیوب است، باشگاه های ما روز به روز مقروض تر می شوند و درآمدزایی شان تناسسی با هزینه ها ندارد. مدیر فوتبالی ما می داند یکی دوسالی میهمان یک باشگاه است، پس خرج می کند و قرض ها را برای مدیران بعدی می گذارد. نتیجه این کار ما ماجرا را می شود در حکم های سنگین فیفا برای تیم های کشور مان دید.

هر چند فوتبال بیست های ایرانی به استناد پیشنهادهایی که از تیم های عربی حوزه خلیج فارس دارند معتقدند که در کشور مان پول کمتری می گیرند و به طور معمول منت شان هم روی سر باشگاه و هوادار هست اما باز هم همین ارقام میلیاردی داخلی که مثلا کمتر از حق (!) بازیکنان است، معادل سال ها انتقالش به اروپا را هم می بندند. در حالی که خیلی از تیم های اروپایی، پول های کمتری نسبت به باشگاه های داخلی به بازیکنان ایرانی می دهند ولی چون سطح فوتبالشان بالاتر است، بازیکن برای پیشرفت فوتبالی و مادی، مسیر بهتری دارد. بنابراین بازیکنان ما بابت حضور در لیگ برتر کشور مان نه تنها نباید منتی سر هوادار بگذارند، بلکه باید به خاطر داشته باشند چون بخش خصوصی در فوتبال ما حضور چندان فعالی ندارد و بیشتر تیم ها بابت المال و کمک حامی مالی ادا ره می شوند، طبیعی است ارقام زیاد به خصوص وقتی بازیکن کار آبی ندارد، به جامعه حس بدی بدهد.



طرح: سعید مرادی

درباره فضای عجیب نقل و انتقالات فوتبال ایران و پیامدهای ورزشی و اجتماعی اش

بمب های میلیاردی

کمپ و محل تمرین، پروازهای مربوط به بازی و... بود. رد و بدل شدن چنین پول هایی در فوتبال ما که طی سال های اخیر، از نظر فردی و تیمی چندان هم افتخار آفرین نبوده و به خصوص در شرایط اقتصادی فعلی کشور، می تواند تاثیر نامطلوبی روی فوتبال و جامعه داشته باشد. در پرونده امروز زندگی سلام سعی کرده ایم به همین پیامدها بپردازیم، از قیمت واقعی بازیکنان فعلی فوتبال مان بگوییم و بررسی کنیم واقعا قیمت بالا، دلیل بر کیفیت یک بازیکن است یا نه؟ یا ما همراه باشید.

تیم ملی به تیم پر طرفدار، تنها خبر اصلی نیست؛ نقل و انتقالات همیشه بوده. منتها رقم هایی که این روزها اعلام می شود، بمب اصلی ماجراست. بعضا برای انتقال یک بازیکن خوش تکنیک که بازی های ملی اش به تعداد انگشتان دست هم نمی رسد، رقمی حدود ۳ میلیارد تومان بابت رضایت نامه، پول بازیکن و آپشن های قرارداد ذکر می شود که اگر بخشی از آن هم درست باشد، خیلی عجیب است. تا همین چند سال قبل، ۳ میلیارد تومان، هزینه کل یک فصل تیم، اعم از دستمزد بازیکنان، کادر فنی، هتل، اردوها،

برخی از گران ترین نقل و انتقالات فوتبال ایران

از آقا کریم تا آندو!

مجید حسین زاده - یکی از جنجالی ترین نقل و انتقالات لیگ برتر فوتبال ایران، در سال ۷۵ اتفاق افتاد. در روزگاری که حداکثر قرارداد بازیکنان لیگ برتری ۷ تا ۸ میلیون تومان در سال بود، «کریم باقری» با رقمی بالغ بر ۲۲ میلیون تومان راهی پرسپولیس شد تا پله های موفقیت و البته ثروت مند شدن را با سرعت زیادی طی کند. یکی دیگر از این گونه نقل و انتقالات، قرارداد «مهدی هاشمی نسب» در سال ۷۹ با استقلال تهران بود. این قرارداد از ۲ فصل بمب نقل و انتقالات لقب گرفت. اولاً هاشمی نسب بعد از ۳ سال بازی با پیراهن پرسپولیس تهران، با رقیب سنتی این تیم قرارداد بست. ثانيا مبلغ این قرارداد، رقم باور نکردنی ۱۰۰ میلیون تومان برای ۲ فصل بود، رقمی که در سال ۷۹ باعث شد به هاشمی نسب، لقب گران قیمت ترین بازیکن لیگ برتری را بدهند. پیوستن «احمد مومن زاده» هم در سال ۸۰ به استقلال تهران با توجه به این که مذاکرات جدی و مثبتی با پرسپولیس تهران هم داشت، جالب بود. او در حالی قرارداد ۴ ساله با استقلال تهران بست که در فصل اول حضورش، فقط توانست یک گل برای این تیم بزند. بد نیست بدانید خود مومن زاده

اعتراف کرد رقم رضایت نامه اش آنقدر زیاد بوده که خرج یک سال باشگاه سپاهان را تامین کرده است! قرارداد «جواد نکونام» با تیم پاس تهران سابق هم یکی از گران قیمت ترین نقل و انتقالات آن روزهای فوتبال ایران بود. نکونام در سال ۸۱ برای قرارداد با پاس، رقمی بالغ بر ۱۰۰ میلیون تومان درخواست داد. در همان سال های ابتدایی شروع لیگ برتر، کریم باقری در بازگشت از اروپا با پرسپولیس قراردادی ۱۷۰ میلیونی بسته بود. یک بمب نقل و انتقالاتی دیگر فوتبال ایران هم به گران ترین بازیکن تاریخ باشگاه استقلال تهران، یعنی «آندرانک تیموریان» مربوط می شود. بازیکنی که با رقم باور نکردنی ۲ میلیارد و ۳۵۰ میلیون تومان در سال ۹۲ به این تیم پیوست. تصور معادل این رقم با نرخ تورم این سال ها هم مشکل است. کاوه رضایی هم سال قبل با یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان برای خودش رکورد شکنی کرد. (هر چند که بعدا رقم قراردادش کمتر از این اعلام شد.) اسامل هم که داریوش شجاعیان بازیکن سابق گسترش فولاد با پول رضایت نامه اش نزدیک به ۳ میلیارد تومان خرج روی دست باشگاه استقلال گذاشته است.



مهدی هاشمی نسب: بازار گرمی، باند بازی و دلال ها قیمت بازیکن را تعیین می کنند

مصطفی میرجانیان - به بهانه فصل داغ نقل و انتقالات فوتبال، به سراغ «مهدی هاشمی نسب»، بازیکن سابق تیم های پرسپولیس و استقلال رفتیم تا نظرش را درباره بازار گرمی های بازیکنان فوتبال و بالا رفتن کاذب قیمت ها بدانیم. هاشمی نسب معتقد است: «زمانی که رقابت باشد، قیمت ها هم تا حدودی افزایش پیدا می کند و این موضوع بر می گردد به ساختار مشکل دار فوتبال کشور مان. زمانی که پول از دولت به باشگاه تزریق می شود، چون باشگاه ها از جیبشان خرج و هزینه نمی کنند، خیلی راحت قیمت ها و هزینه ها بالا می رود و برایشان اهمیتی ندارد. درباره قیمت بازیکنان هم، مشکل تنها از خود بازیکن نیست و باز هم به مدیریت فوتبال ما بر می گردد. همه جای دنیا، بازیکن به دنبال آن است که قیمت و درآمد خود را افزایش دهد و این مدیریت صحیح است که می تواند این جو کاذب را خنثی کند. متأسفانه این روزها نه تنها بازیکنان که بیشتر مدیران باشگاه هایمان هم، بدون در نظر گرفتن توانایی ها و مهارتشان و باتکیه بر رابطه پشت میز ریاست می نشینند و بسیاری از دغدغه ها، از جمله دغدغه کنترل قیمت بازیکن را ندارند. در کشور ما هیچ مکانیزم مشخصی برای تعیین قیمت وجود ندارد و رابطه، بازار گرمی، باند بازی و دلال ها هستند که قیمت بازیکن را تعیین می کنند.»

مجتبی محرمی: باید هر بازیکن بر اساس توانایی ها و قابلیت هایش درجه بندی شود

مجتبی محرمی ستاره تیم ملی و کاپیتان سابق پرسپولیس هم درباره ارقام میلیاردی دریافتی بازیکنان امروزی فوتبال می گوید: «ما به هیچ وجه مخالف پول گرفتن بازیکنان فوتبال نیستیم و هر بازیکنی باید بر اساس استعدادش دستمزد دریافت کند. اما در فوتبال داخلی واسطه ها و رابطه ها، جای توانایی ها را گرفته اند. به نظر من این بازیکن ها نیستند که بازار گرمی می کنند بلکه واسطه ها هستند که این کار را انجام می دهند تا مبلغی هم برای خودشان بردارند و ما در این موضوع باید دست واسطه ها را قطع کنیم. هر بازیکن باید بر اساس توانایی ها و قابلیت هایش درجه بندی شود و در این امر باید سازمان لیگ و یا فدراسیون ورود پیدا کند و نظارت کامل انجام دهد. اما باید توجه داشت باز هر کاری هم انجام دهیم تا حدودی این موضوعات در تمام کشورها وجود دارد، روزی با فرارهای مالیاتی و روزی هم به وسیله بازار گرمی برای افزایش مبلغ قرارداد. الان باشگاه هایی داریم که در عمل مشخص نیست که خصوصی، دولتی و یا نظامی هستند؟ گاهی یک باشگاه خصوصی است و از محل در آمد خودش این هزینه ها را قبول می کند که مشکلی ندارد و هر قدر بخواهیم می تواند خرج کند اما باشگاه هایی که از بیت المال تغذیه می کنند نباید وارد این آشفته بازار خرید بازیکن شوند.»

نکته اول: رقم قرارداد بازیکنان به نقل از خبرگزاری های مختلف است. **نکته دوم:** رقم بازیکنان در ترانسفر مارکت شامل رضایت نامه نمی شود. **نکته سوم:** هر چند ترانسفر مارکت معتبرترین منبع در این زمینه است اما ممکن است باشگاه های چینی یا عربی ارقام بالاتری را برای یک بازیکن پرداخت کنند و تیم های اروپایی ارقام به مراتب کمتری را.